

Po resnem presojevanju je pripravljalni odbor sestavljal pravila „Slovenske Straže“, katere je notranje ministrstvo odobrilo. Veliko zaslug pri tem ima poslanec dr. Žitnik.

Dosedanji odsek za narodno obrambo je upeljal v Ljubljani tudi pisarno za obrambno delo, ki posreduje glede nakupovanja posestev. Pripravlja se natančna statistika obmejnih Slovencev. Naše dijaštvo in bogoslovci bodo gotovo radi volje sodelovali. Izdale se bodo brošure glede ljudskega štetja. Za beneške in ogrske Slovence se morajo napraviti knjižnice. Delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani se je samo ponudilo zbirati doneske za narodno obrambo. Prebrane časopise naj rodoljubi pošljejo na mejo. Tudi Amerikanci se naj združijo v naši „Slovenski Straži“.

V prvi vrsti se bo morala „Slovenska Straža“ s vsemi silami zavzeti za rešitev najbolj ogrožene slovenske postojanke St. Ilja! Naši denarni zavodi naj prispevajo od čistega dobička gotove svote za „Slovensko Stražo“. Uvedel se bo društven papir, kava in drugo blago v prid društva.

Uvedejo se novi narodni koleki v 5 vrstah. Naše vžigalice morajo biti v vsaki slovenski hiši. Če je vlada dovolila Švedski loterijo, mora jo tudi nam. Znatne doneske smo že dosedaj poslali obmejnim Slovincem.

V vsakem večjem kraju se mora osnovati podružnica „Slovenske Straže“. Prvo tako podružnico že snuje naša akademična mladina na Dunaju.

Naše narodno žentstvo moramo angažirati za delo pri „Slovenski Straži“. Čeravno imamo močnega sovražnika v Švedski in iredenti, se vendar ne smemo oplašiti! Mi smo narod Marijin! Z njeno pomočjo bomo zmagali. Slovenski svet bo onih, ki defajo, mislilo in se borilo. Zatorej:

Pogumno na mejo pomoči nesimo!

Naš narod pogube otmimo!

Viharno ploskanje in veselo vslikanje je bila gospodu poročevalcu najlepša zahvala za res krasno poročilo.

Razprava o tajnikovem poročilu.

Predsednik otvori debato, v katero so posegli Zupan iz Ljubljane, Vasle iz Mozirja, župnik Gomilšek, ki posebno povdarja važnost ženstva v narodno-obrambnem delu. Škulj iz Loškega potoka, tovarnar Pollak iz Ljubljane, cand. iur. Ogrizek pozdravlja imenom dijaštva.

Ko je nastopil župan Thaler iz St. Ilje, je nastal tak vihar navdušenja in ploskanja, da govornik del časa ni mogel povzeti besedo. „Slava St. Ilji!“ Živio St. Iljani!“ je donelo po dvorani kot orkan. Gospod Thaler želi, da bi „Slovenska Straža“ vrgla nenasitno Švedsko ob tla.

Dr. Breclj pozdravlja imenom Goričanov, profesor Jarc pa v imenu deželnega odbora, ter postavlja šentiljskega župana kot vzgled vsem slovenskim županom. Kaplan Čok prinaša pozdrave tržaških Slovencev, urednik „Mirov“, Smodej, pozdrave koroških Slovencev.

Volitev odbora.

Za predsednika „Slovenske Straže“ se izvoli dež. odbornik prof. Jarc, za podpredsed. dr. Ehrlich, za tajnika Stefe in za blagajnika Volta. Kranjsko ima v odboru 8, Stajersko 6, Goriško 2, Koroško 3, Trst 1, Slov. Dijaške Zveze 1 zastopnika. Stajersko zastopajo v odboru: dr. Benkovič, Gomilšek, dr. Hohnjec, Pušenjak, Thaler, dr. Verstovšek.

kor jajce jajcu. Zasedovali smo torej bolj ribe nego ogledovali okolico. Videli smo par zelo velikih delfinov, katerih se v jadranskem morju mnogo nahaja. Veselo se pode okolu parnika in dvigajo se precej visoko iz vode.

Sibenik! so zaklicali potniki in skozi ozek kanal se je res že videlo starodavno mesto. Kmalu se je parnik ustavil in brž smo se podali na kopno. Mestne hiše so zidane na bregu, zato so ulice ozke in strme. Nad mestom se dvigajo tri trdnjave, s katerih se odpira krasen razgled. Blizu obali je zelo stara stolna cerkev, katera je ena izmed najlepših cerkvenih stavb v Dalmaciji. Osobito lep je portal: koliko truda je stalo, predno so pridni delavci izvezljali obilico cvetov in listja, s katerimi so stebri okrašeni.

Stare hiše ob morju kažejo iz kamena izklesanega leva sv. Marka v znamenje, da so tod nekdanje vladali Benečani. Te stavbe seveda izginjajo bolj in bolj ter napravljajo prostor novejšim poslopjem. Med te štejemo na primer gledališče, bolnišnico, okrajno sodišče in druge.

Prebivalci so dalmatinski Hrvati in Lahi. Mestni zastop je v rokah Hrvatov.

Iz Sibenika drži državna železnica v Split. Sredi poto se ocepil stranska proga proti severu v staro zagorsko trdnjavo Knin. Od tod mislijo izpeljati progno še dalje proti severu v Karlovac na Hrvatskem, da bi se tako odprla pot do Adrije. Načrt je bajne že izdelan, a s stavbo se menda še ne prične tako hitro, akoravno je živa potreba.

Slapovi Krke se tudi najboljše obiščejo iz Sibenika. Zato pride sem dokaj tujcev, in njih število narašča leto za leto. Upajmo, da se vest o prirodnih krasotah Dalmacije razširi še dalje, ter dovede mnogo občudovalcev.

Predsednik Grafenauer se v končnem govoru zahvaljuje vsem zborovalcem ter s pozivom na vstrajdelo za „Slovensko Stražo“ sklene zborovanje.

Tako smo dobili Slovenci konečno vendar društvo, ki se bo postavilo odločno po robu kletim zatiralcem krščanstva, slovenskega imena in onim, ki nam ropajo krasno zemljo slovensko!

Iz Stajerskega so došli sledeči pozdravina ustanovni shod:

Dunaj. Slovenska Straža naj bo ognjišče ljubezni do naše lepe slovenske zemlje. — Korošec, Pišek, Pogačnik.

Gradec. Zelo žal, da se ne morem udeležiti. Bog blagoslovi delovanje Slovenske Straže! — Robič.

Gradec. Z navdušenjem pozdravljamo bojne vrste, ki nam hite pomagat! — „Zarja“.

Polzela. Slavni ustanovni shod Slovenske Straže v Ljubljani! Zadržan vsled trgovskih potov, pozdravljam novoustanovljeno Slovensko Stražo, ter pošiljam priloženo 10 K kot redni član. — Z odličnim spoštovanjem Ivan Golihleb. — Bog živi prvega podpornega člana Slovenske Straže, ter naj najde obilo posnemalcev med našimi slovenskimi trgovci. (Odobranje.)

Maribor. Vsled bolezni zadržan, pošiljam naši „Straži“ iskrene pozdrave ter kličem za našo naddrasko jezikovno mejo: Ne pozabite nas! — Dr. Hohnjec.

Maribor. S severne meje pozdravljamo novo zaščitnico, ki naj z geslom: Za krst častni in svobodno zlato zastavi pot tujcu! — Uredništvo „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“.

Maribor. Bog blagoslovi započeto delo! Živela Slovenska Straža! — Za katol. polit. društvo: Tapotnik.

Dobrna pri Celju. Kjer hrabrost in zvestoba na straži v bran stoji, beži sovražna zloba, jo skrivna moč drži! Bog blagoslovi! — Kukovec.

Pilštanj. Procvitaj v blagor zatiranih bratov! — Izobraževalno društvo.

Rajhenburg. Obilnega božjega blagoslova deli Straži! — Izobraževalno društvo.

Sv. Lenart. Zavest nujnega obrambnega dela za blagor domovine naj prešine čuteča srca Slovencev. Z današnjim dnevom boji konec naših ran, krvavih srag, a začetek slavnih zmag! — Katoliško politično društvo in vsa bralna društva šentlarskega okraja v Slov. gor.

Ljubno. Zadržani Gornjesavinjčani želimo današnjemu zborovanju Slovenske Straže mnogo uspeha in blagoslova! — Dekort, Schmid, Lekše, Petek, Cvetko, Jurak.

Kozje. Živelo prepotrebno obrambno društvo! Bog blagoslovi delo in trud zborovalcev v prid trpečih obmejnih bratov! Slovenska žilavost naj zmaga nemško nasilstvo! — Dr. Jankovič, dekan Tomažič, Ivan Lah, Anton Drolenik, Janez Vedečnik, Bova, Jazbinšek, Preskar.

St. Jurij ob Taboru. Na noge Straža! Vsi s teboj! — Orli.

Ormož. V duhu smo z vami. Pogumno na delo za rešitev dragih bratov! — Mladeniška zveza Sv. Tomaž pri Ormožu.

St. Jurij na juž. žel. Bog blagoslovi vaše delo za slovensko ljudstvo! V duhu z vami! — Katoliško bralno društvo.

Politični ogled.

— Cesar v Bosni in Hercegovini. Bosensko-hercegovska deželna vlada je predložila ministrstvu načrt za cesarjevo bivanje v Bosni in Hercegovini. O cesarjevem obisku je sedaj gotovo sledeče: Dne 30. t. m. ob 5. uri zjutraj se pripelje cesar v Bosenski Brod. V Bosni obstane dvorni vlak v Doboju, Zenici, na Visokem. V Sarajevo se pripelje dvorni vlak ob 5. uri popoldne. Cesar se bo peljal v vozu skozi okrašeno Kolodvorsko cesto do Marijinega dvorca, kjer bo postavljen dvorni šotor, kjer čakajo vladarja častna stotinja, generaliteta, načelniki vojaških in civilnih oblasti in duhovščina vseh veroizpovedanj. Cesar si ogleda častno stotnijo, nakar ga pozdravi sarajevski župan. Po županovem pozdravu se pelje v konak, kjer bo bival. Zvečer bo Sarajevo slovesno razsvetljeno, in se priredi vladarju na čast slavnostna bakljada. Dne 1. junija dopoldne bo imel cesar avdienco v slavnostni dvorani deželne vlade. Iz Sarajeva odpotuje cesar v Mostar dne 3. junija ob 6. uri zjutraj.

— Spravna pogajanja med Čehi in Nemci. O spravni pogajanjih med Čehi in Nemci objavljajo listi razna poročila. Nemški nacionalci poročajo, da so se vršila pod Bienerthovim predstvom posvetovanja med Čehi in Nemci. Izločili so vprašanje češkega deželnega zbora. Čehi delajo na to, da naj bi se vredilo jezikovno vprašanje v celi državi po okvirnem zakonu. O pogajanjih poroča korespondenca „Zentrum“: „da se je posvetovalo dne 13. t. m. Bienerth s češkimi in nemškimi voditelji, in jih vprašal, če se hočejo udeležiti nameranih posvetovanj. Čehi so izjavili, da bodo o tem odločevali klubi in parlamentarna komisija čeških strank. Čehi zahtevajo, da morajo biti posvetovanja neobvezna, ker ne sede v ministru njihovi zaupniki. Če se vloži okvirni jezikovni zakonski načrt, še ni gotovo, ker se mora o tem izjaviti šele zvršiti odbor agrarne stranke, kakor tu-

di večina „Slovenske Jednote“. Češki socialni demokrati izjavljajo, da niso ničesar sklenili glede na jezikovno vprašanje s češkimi meščanskimi strankami. Vse, kar se je posvetovalo, je imelo zgolj zaseben značaj.

— Na Grškem se je položaj zelo poslabšal. Govori se, da se bo zopet oživila vojaška zveza, ki bo skušala preprečiti narodno skupščino. V deželi, zlasti v Tesaliji, vladajo nemiri. Položaj je zelo poslabšala izjava Krečanov, ki so svojo skupščino otvorili v imenu grškega kralja.

— V Belgiji bodo v kratkem nove volitve. Za volitve so se združili socialni demokrati in vse, kar je protikrščanskega v Belgiji, da vržejo dosedaj vladajočo katoliško stranko, ki je privedla Belgijo do največjega blagostanja. Belgija je najbolj moderna država v Evropi. Nasprotniki krščanstva hočejo, da se podržavijo šole, ki so dosedaj po večini vzdrževane po raznih redovih, da jim država daje le malo podpore, katere pa hoče katoliška vlada povečati za okroglo 1 milijon kron. S tem višjim izdatkom agitirajo vladni nasprotniki. Katoliško časopisje pa objavlja kratek račun, po katerem bi morala država šteti okroglih 25 milijonov, če bi hotela šole sama vzdrževati. Med katoliki v Belgiji sta dve struji: ena, ki vlada, in druga, ki z njeno politiko ni povsem zadovoljna. Nevarnost je bila, da pride ob volitvah do boja med njima. Ko pa so se nasprotniki krščanstva združili, je izjavil stari voditelj vladi nasprotujočih katolikov, da poda roko ministrskemu predsedniku v spravo. S tem, pravijo, je zmaga katoličanov zagotovljena.

Mala politična naznanila.

Dne 13. maja: Češki radikali nameravajo izstopiti tudi iz „Češkega kluba“. — Pogajanja med Nemci in Slovani se bodo nadaljevala. — V albanskih mestih Kačanik, Verišovič in Gilan je proglašen preki sod. — Pod vlakom, v katerem se je vozil predsednik ruske gosudarstvene dume, Gučkov, je bila nastavljena bomba, ki je razpočila, ne da bi napravila kako škodo.

Dne 14. maja: Francoski vojni minister Brun je podal ostavko. Vzrok so osebna nesoglasja med ministri-tovariši. — Krečanska narodna skupščina je prisegla zvestobo grškemu kralju. Turki so vsled tega silno razburjeni. — Češki poslanec Udržal je po poročilih listov naznanil „Slovenski Jednoti“, da predložijo češki agrarci zakonski načrt glede na rešitev jezikovnega vprašanja. Agrarci so se o tem že prej posvetovali z Jugoslovani, Rusini in s socialnimi demokrati. Agrarci upajo pridobiti za svoj načrt tudi Poljake.

Dne 15. maja: Cesar bo bival ob letošnjih cesarskih vajah v Strožku, cempniška stolica. — „Cetinski Vestnik“ napoveduje, da se najbrže dne 1. avgusta proglasi Črna gora za kraljestvo. — V senatu v New Yorku je vložilo 26 senatorjev predlog, ki zahteva, naj se uvede v Združenih državah zakon za veljavsko varstvo. — Turki so priredili v Rešnji shod, na katerem so sklenili resolucijo, da če v štirih dneh vlada ne poda glede na krečansko vprašanje povoljne izjave, popadejo Turki sami za orožje, in odrinejo na lastno pest na grško mejo.

Dne 16. maja: V Egiptu so odkrili veliko revolucijonarno zaroto. V Kairu so zaprli nad 100 častnikov. V palači podkralja so našli dve dinamitni bombi. — Na Španskem so imeli te dni volitve; zmagali so liberalci, konservativci imajo razmeroma malo poslancev. Socialni demokrati so veselji, da je prišel tudi prvi socialni demokrat v špansko zbornico. — Na Dunaju se je vršil predvčeršnjim ministrski svet, ki se je pečal s tekočimi zadevami.

Razne novlice.

* Iz politične službe. Okrajni tajnik Franc Vidic iz Slovenjgradca je premeščen v Gradec. — Okr. komisar Ferdinand Dostal v Celju je imenovan za namestniškega tajnika.

* Iz šole. Petrazredna ljudska šola pri Sv. Andražu v Leskovcu se je razširila v šestrazredno. Delavska pomožna učiteljica Ana Germovšek v Pilštanju je imenovana za pomožno učiteljico. Stalni učitelj v Mariboru, Ivan Roškar, je stopil v pokoj.

Iz pošte. Poštno ravnateljstvo je imenovalo Hermino Ineko za poštno oficijantino na pošti v Brezicah.

Razpisano je mesto šolskega voditelja na, v trirazredno povečani ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli. Prošnje do 10. junija t. l. na krajni šolski svet pri Sv. Roku ob Rogatem.

* Stajerski deželni odbor je sklenil v seji dne 14. t. m. naprositi vlado, da se skliče čimprej stajerski deželni zbor, če mogoče še meseca maja.

* Proti uvozu ponarejenih vin. Zastopniki avstrijskih vinorodnih okrajev so zadnji čas pogosto dobivali pritožbe glede velikanskega uvoza ponarejenih vin, ki zelo neugodno uplivajo na cene našega domačega vina. Zastopniki se nameravajo obrniti do vlade s prošnjo, da stori vse potrebno, da se prepoved glede dodatka alkohola in sladkorja poostri.

* Tečaj za pridelovanje vina in sadja, kakor tudi enak tečaj za viničarje, se bo vršil na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru od 13. do 18. junija t. l.